

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO XXXIII (27).

No. (Štev.) 38

ESL OVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

19. septembra 1974

Poživiti odrsko delovanje

Med raznimi vlogami, ki jih ima časnikarstvo v današnjih dneh je tudi ta, da kaže na napake ali pomanjkljivosti, da predlaga razna pote za izboljšanje družbe in delovanja v njej. Tej, in sličnim vlogam ne more biti tuj naše izseljensko časopisje, čeprav je take vrste kritika v naših skupnosti najtežja, kajti vse delo na vzgojenem, kulturnem, organizacijskem in drugih poljih sloni na čistem idealizmu, in vse kar se stori je že zaradi tega vredno povhvale.

Vendar naj nam bo dovoljeno to pot vsaj na hitro pogledati na eno izmed važnih področij, ki tvorijo kulturno življenje slovenskih skupnosti po svetu, v tem primeru naše buenosaireske skupnosti. Govorimo o odrskem udejstvovanju, katerega pomen je izreden. In to ne le iz običajnih zornih kotov; za nas, izseljence je to udejstvovanje važno tudi v jezikovnem pogledu. Dolgoletna praksa je namreč pokazala, da je med našimi mladimi ljudmi, kar se slovenskega jezika tiče, velika razlika v prid tistim, ki so se kdaj, čeprav vsaj za kratko dobo, udeleževali v kaki gledališki skupini. Lepota branja, čistost izgovorjanje, celo bolje razumevanje raznih izrazov pride do izraza po požrtvovanem delu režiserjev. Isto velja za našo pesem.

Pred kakim mesecem smo s tega mesta pisali o sreči slovenske besede, sreči tistih naših fantov in deklet, ki živijo po raznih deželah sveta, pa poznajo lepoto slovenskega jezika in ga ljubijo. In marsikom od teh je prav petje, ali odrsko udejstvovanje odprlo pot do lepote jezika. Z zaskrbljenostjo smo zato ugotovili dejstvo, da zadnje čase gledališče med nami hira. Medtem ko si raznici koncerti in pevski nastopi sledijo drug za drugim, pa skoro ni iger na naših odrskih.

Dobro poznamo težave, ki so povezane z odrskim delom, zlasti kadar ta, kot med nami in sploh v emigraciji, sloni na idealizmu. Dolge tedne včasih mesece mora nastopajoči, po svojem poklicnem delu ali študiju, dobiti čas za vaje, katerim je treba prijeti vožnjo. in nato povratek pozno zvečer. Ves ta čas (in denar) le, da se igra dvakrat, največ trikrat predstavi na odru, in to včasih pred publiko, ki ne dojame popolnoma žrtev, ki so z odrsko predstavo združene. Morda bo kdo tudi dejal, da naši ljudje nimajo več toliku smisla, kot včasih, za teater. Treba bi bilo preučiti tudi ta činitelj. Vendar nikakor ni izgubiti zaupanja v občinstvo, ki je že večkrat znalo trumoma napolniti naše dvorane, in tudi večkrat pokazalo lepo hvalo nastopajočim.

Če torej pregledamo ta zaostanki našega odrsa, se moramo resno zamisliti. Treba je v njem napraviti preokret, da se ne izgubi važen del kulturnega udejstvovanja in tudi, da ne zamre tako važna šola slovenske besede. Današnji položaj ni razveseljiv. Če je še pred desetimi leti (1964) naša buenosaireska skupnost doživelha enajst odrskih nastopov (temu je prijeti še dva ljudska prizora na „taborih“), moremo beležiti za prvih devet mesecev leta 1974, da je več napovedi, a v koliko jih bo mogoče vse izpeljati?

Naša skupnost iz prej navedenih razlogov potrebuje cvetočega gledališčega udejstvovanja. In prepričani smo, da bomo lahko ponovno pripeljali do viška naš teater. Vendar ne moremo tega dela prepustiti le majhni skupini požrtvovanih ljudi, ki že vsa leta žrtvujejo čas in moč za to. Celotna skupnost mora v to položiti svoj namen in doprinesti svoj delež. Organizacije in domovi naj podpro v svojih območjih odrsko nastope; pripravi naj se možnost, da bodo krajevne skupine mogle gostovati v tem številnejših okrajih, da ne bo sad toljega truda le nastop dveh večerov; mladina naj se navduši, da bo rada prisluščila na pomoč najsi bo pri vlogah ali pri drugih delih; šolske igrice naj

KARDELJ V MOSKVI

Razmeroma malo je bilo registrirano v mednarodnem časopisu o nenadnem obisku slovenskega in jugoslovanskega komunističnega veljaka Edvarda Kardelja v Moskvi. To potovanje, ki ima gotovo razne nezname vzroke, in katerega posledice se bodo morda poznale na daljšo dobo (morda celo še po Titovi smrti), je presenetilo tudi razne opazovalce jugoslovanskega razvoja, in tolmačenja dopisnikov so bila kaj različna.

Kakor znano, bi sovjeti žeeli, da se še bolj izboljša razmerje do Jugoslavije, tako v državnem kot partijskem pogledu. Po želji Sovjetov naj bi prišlo do tesnejše koordinacije v obeh smislih. Zadnji vzrok, da je Kardelj tako nenašoma odšel v Moskvo, je bilo povabilo sovjetskega sekretarja Partije Brežnjeva jugoslovenskemu državnemu in partijskemu vodji Titu. Ta pa kot je videti, nikakor ni hotel iti po stopinjam Giereka, Kadra ali Husaka. Poslal je na ta posvet Edvarda Kardelja, „numerico dve na hierarhični lestvi“, pomnega „prestolonaslednika“, kajti to mesto naj bi mu bilo rezervirano v posebni mašineriji vlade, s čemer je hotel podčrtati Kardeljevo internacionalo pomembnost.

Razni komentaristi tudi menijo, da je za Kardeljevo pot v Moskvo včasov. Načinješi naj bi bil sovjetsko ponašanje v ciperski krizi, ki ni v skladu s samostojnim posredovanjem jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki se je rodilo iz sovjetskega predloga. To se je pokazalo, ko je takoj nekaj ur po sovjetskem predlogu sledil v Ateneh obisk jugoslovenskega poslanika Minića pri grškem ministru Mawrosu. Jugoslavija hoče pri mednarodnem posredovanju za Ciper imeti proste kartice, dočim ima Sovjetska zveza drugačen cilj. Čeprav so Sovjeti v položaju, da lahko izvajajo neke vrste pritisk na Jugoslavijo in je Beograd pripravil o svojih načrtih o usodi ciprske kraljeve razgovarjati se s Sovjeti, je vendar v dvomnem primeru Beograd odločen dati prednost svojemu načrtu, kar daje Jugoslaviji v mednarodni politiki njen ugled.

Vendar vzroki naj bi bili še druge vrste. Po mnenju Gustava Chalupke, dopisnika časopisa Kleine Zeitung, v dopisu z dne 5. septembra iz Beograda, je za Kardeljevo pot v Moskvo včasov. Načinješi naj bi bil sovjetsko ponašanje v ciperski krizi, ki ni v skladu s samostojnim posredovanjem jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki se je rodilo iz sovjetskega predloga. To se je pokazalo, ko je takoj nekaj ur po sovjetskem predlogu sledil v Ateneh obisk jugoslovenskega poslanika Minića pri grškem ministru Mawrosu. Jugoslavija hoče pri mednarodnem posredovanju za Ciper imeti proste kartice, dočim ima Sovjetska zveza drugačen cilj. Čeprav so Sovjeti v položaju, da lahko izvajajo neke vrste pritisk na Jugoslavijo in je Beograd pripravil o svojih načrtih o usodi ciprske kraljeve razgovarjati se s Sovjeti, je vendar v dvomnem primeru Beograd odločen dati prednost svojemu načrtu, kar daje Jugoslaviji v mednarodni politiki njen ugled.

Vendar vzroki naj bi bili še druge vrste. Po mnenju Gustava Chalupke, dopisnika časopisa Kleine Zeitung, v

dopisu z dne 5. septembra iz Beograda, je za Kardeljevo pot v Moskvo včasov. Načinješi naj bi bil sovjetsko ponašanje v ciperski krizi, ki ni v skladu s samostojnim posredovanjem jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki se je rodilo iz sovjetskega predloga. To se je pokazalo, ko je takoj nekaj ur po sovjetskem predlogu sledil v Ateneh obisk jugoslovenskega poslanika Minića pri grškem ministru Mawrosu. Jugoslavija hoče pri mednarodnem posredovanju za Ciper imeti proste kartice, dočim ima Sovjetska zveza drugačen cilj. Čeprav so Sovjeti v položaju, da lahko izvajajo neke vrste pritisk na Jugoslavijo in je Beograd pripravil o svojih načrtih o usodi ciprske kraljeve razgovarjati se s Sovjeti, je vendar v dvomnem primeru Beograd odločen dati prednost svojemu načrtu, kar daje Jugoslaviji v mednarodni politiki njen ugled.

Načinješi naj bi bil sovjetsko ponašanje v ciperski krizi, ki ni v skladu s samostojnim posredovanjem jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki se je rodilo iz sovjetskega predloga. To se je pokazalo, ko je takoj nekaj ur po sovjetskem predlogu sledil v Ateneh obisk jugoslovenskega poslanika Minića pri grškem ministru Mawrosu. Jugoslavija hoče pri mednarodnem posredovanju za Ciper imeti proste kartice, dočim ima Sovjetska zveza drugačen cilj. Čeprav so Sovjeti v položaju, da lahko izvajajo neke vrste pritisk na Jugoslavijo in je Beograd pripravil o svojih načrtih o usodi ciprske kraljeve razgovarjati se s Sovjeti, je vendar v dvomnem primeru Beograd odločen dati prednost svojemu načrtu, kar daje Jugoslaviji v mednarodni politiki njen ugled.

Načinješi naj bi bil sovjetsko ponašanje v ciperski krizi, ki ni v skladu s samostojnim posredovanjem jugoslovanskega zunanjega ministrstva, ki se je rodilo iz sovjetskega predloga. To se je pokazalo, ko je takoj nekaj ur po sovjetskem predlogu sledil v Ateneh obisk jugoslovenskega poslanika Minića pri grškem ministru Mawrosu. Jugoslavija hoče pri mednarodnem posredovanju za Ciper imeti proste kartice, dočim ima Sovjetska zveza drugačen cilj. Čeprav so Sovjeti v položaju, da lahko izvajajo neke vrste pritisk na Jugoslavijo in je Beograd pripravil o svojih načrtih o usodi ciprske kraljeve razgovarjati se s Sovjeti, je vendar v dvomnem primeru Beograd odločen dati prednost svojemu načrtu, kar daje Jugoslaviji v mednarodni politiki njen ugled.

Na 10. partijskem kongresu letos maja v Beogradu so partijski delegati vzklikali: „Tovariš Tito, prisegamo ti, da nikdar ne bomo zapustili tvoje pot!“ in „Mi smo Titovi, Tito je naš!“, gesla, ki jih je propagandni oddelek partije pripravil za priložnost.

Od že vnaprej od partije določenih članov 166 članskega Centralnega komiteja KP so bili „izvoljeni“ v 39 članški prezidij na 10. partijskem kongresu naslednji partizci: Roman Albreht, 53, Slovenec; dr. Vladimir Bakarić, 62, Hrvat; imre Balint, 44, Madžar; Džemal Bijedić, 57, musliman; Jure Bilić, 52, Hrvat; Stane Dolanc, 49, Slovenec; Stevan Doronjski, 55, Srb; Rato Dugonjić, 58, Srb; Kiro Gligorov, 57, Makedonec; Aleksander Grljčev, 51, Makedonec; Fadil Hodža, 64, Albanec; Edvard Kardelj, 64, Slovenec; Lazar Koliševski, 60, Makedonec; Todo Kurtović, 55, Srb; Krste Markovski, 49, Makedonec; Cvijetin Mijatović, 61, Srb; Miloš Minić, 59, Srb; Dušan Petrović, 60, Srb; Mirk Popović, Srb; Đorđe Ristić, Srb; Jože Smole, 47, Slovenec; Vojo Sržentić, 40, Črnogorec; Petar Stambolić, 62, Srb; Mika Šmiljak, 58, Hrvat; Veljko Vlahović, 60, Črnogorec; Josip Vrhovec, 48, Hrvat; Ivan Vučadinović, 53, Črnogorec; Vidović Žarković, 47, Črnogorec; nadalje vse šest predsednikov posameznih republiških Centralnih komitejev, dva predsednika provincialnih centralnih komitejev in tajnik vojaške partizanske organizacije (skupaj devet), ki so: dr. Tihomir Vlaščić, 51, Srb; Milka Planinč, 50, Hrvat;

Na 10. partijskem kongresu letos maja v Beogradu so partijski delegati vzklikali: „Tovariš Tito, prisegamo ti, da nikdar ne bomo zapustili tvoje pot!“ in „Mi smo Titovi, Tito je naš!“, gesla, ki jih je propagandni oddelek partije pripravil za priložnost.

Od že vnaprej od partije določenih članov 166 članskega Centralnega komiteja KP so bili „izvoljeni“ v 39 članški prezidij na 10. partijskem kongresu naslednji partizci: Roman Albreht, 53, Slovenec; dr. Vladimir Bakarić, 62, Hrvat; imre Balint, 44, Madžar; Džemal Bijedić, 57, musliman; Jure Bilić, 52, Hrvat; Stane Dolanc, 49, Slovenec; Stevan Doronjski, 55, Srb; Rato Dugonjić, 58, Srb; Kiro Gligorov, 57, Makedonec; Aleksander Grljčev, 51, Makedonec; Fadil Hodža, 64, Albanec; Edvard Kardelj, 64, Slovenec; Lazar Koliševski, 60, Makedonec; Todo Kurtović, 55, Srb; Krste Markovski, 49, Makedonec; Cvijetin Mijatović, 61, Srb; Miloš Minić, 59, Srb; Dušan Petrović, 60, Srb; Mirk Popović, Srb; Đorđe Ristić, Srb; Jože Smole, 47, Slovenec; Vojo Sržentić, 40, Črnogorec; Petar Stambolić, 62, Srb; Mika Šmiljak, 58, Hrvat; Veljko Vlahović, 60, Črnogorec; Josip Vrhovec, 48, Hrvat; Ivan Vučadinović, 53, Črnogorec; Vidović Žarković, 47, Črnogorec; nadalje vse šest predsednikov posameznih republiških Centralnih komitejev, dva predsednika provincialnih centralnih komitejev in tajnik vojaške partizanske organizacije (skupaj devet), ki so: dr. Tihomir Vlaščić, 51, Srb; Milka Planinč, 50, Hrvat;

Na 10. partijskem kongresu letos maja v Beogradu so partijski delegati vzklikali: „Tovariš Tito, prisegamo ti, da nikdar ne bomo zapustili tvoje pot!“ in „Mi smo Titovi, Tito je naš!“, gesla, ki jih je propagandni oddelek partije pripravil za priložnost.

Od že vnaprej od partije določenih članov 166 članskega Centralnega komiteja KP so bili „izvoljeni“ v 39 članški prezidij na 10. partijskem kongresu naslednji partizci: Roman Albreht, 53, Slovenec; dr. Vladimir Bakarić, 62, Hrvat; imre Balint, 44, Madžar; Džemal Bijedić, 57, musliman; Jure Bilić, 52, Hrvat; Stane Dolanc, 49, Slovenec; Stevan Doronjski, 55, Srb; Rato Dugonjić, 58, Srb; Kiro Gligorov, 57, Makedonec; Aleksander Grljčev, 51, Makedonec; Fadil Hodža, 64, Albanec; Edvard Kardelj, 64, Slovenec; Lazar Koliševski, 60, Makedonec; Todo Kurtović, 55, Srb; Krste Markovski, 49, Makedonec; Cvijetin Mijatović, 61, Srb; Miloš Minić, 59, Srb; Dušan Petrović, 60, Srb; Mirk Popović, Srb; Đorđe Ristić, Srb; Jože Smole, 47, Slovenec; Vojo Sržentić, 40, Črnogorec; Petar Stambolić, 62, Srb; Mika Šmiljak, 58, Hrvat; Veljko Vlahović, 60, Črnogorec; Josip Vrhovec, 48, Hrvat; Ivan Vučadinović, 53, Črnogorec; Vidović Žarković, 47, Črnogorec; nadalje vse šest predsednikov posameznih republiških Centralnih komitejev, dva predsednika provincialnih centralnih komitejev in tajnik vojaške partizanske organizacije (skupaj devet), ki so: dr. Tihomir Vlaščić, 51, Srb; Milka Planinč, 50, Hrvat;

Na 10. partijskem kongresu letos maja v Beogradu so partijski delegati vzklikali: „Tovariš Tito, prisegamo ti, da nikdar ne bomo zapustili tvoje pot!“ in „Mi smo Titovi, Tito je naš!“, gesla, ki jih je propagandni oddelek partije pripravil za priložnost.

Od že vnaprej od partije določenih članov 166 članskega Centralnega komiteja KP so bili „izvoljeni“ v 39 članški prezidij na 10. partijskem kongresu naslednji partizci: Roman Albreht, 53, Slovenec; dr. Vladimir Bakarić, 62, Hrvat; imre Balint, 44, Madžar; Džemal Bijedić, 57, musliman; Jure Bilić, 52, Hrvat; Stane Dolanc, 49, Slovenec; Stevan Doronjski, 55, Srb; Rato Dugonjić, 58, Srb; Kiro Gligorov, 57, Makedonec; Aleksander Grljčev, 51, Makedonec; Fadil Hodža, 64, Albanec; Edvard Kardelj, 64, Slovenec; Lazar Koliševski, 60, Makedonec; Todo Kurtović, 55, Srb; Krste Markovski, 49, Makedonec; Cvijetin Mijatović, 61, Srb; Miloš Minić, 59, Srb; Dušan Petrović, 60, Srb; Mirk Popović, Srb; Đorđe Ristić, Srb; Jože Smole, 47, Slovenec; Vojo Sržentić, 40, Črnogorec; Petar Stambolić, 62, Srb; Mika Šmiljak, 58, Hrvat; Veljko Vlahović, 60, Črnogorec; Josip Vrhovec, 48, Hrvat; Ivan Vučadinović, 53, Črnogorec; Vidović Žarković, 47, Črnogorec; nadalje vse šest predsednikov posameznih republiških Centralnih komitejev, dva predsednika provincialnih centralnih komitejev in tajnik vojaške partizanske organizacije (skupaj devet), ki so: dr. Tihomir Vlaščić, 51, Srb; Milka Planinč, 50, Hrvat;

Na 10. partijskem kongresu letos maja v Beogradu so partijski delegati vzklikali: „Tovariš Tito, prisegamo ti, da nikdar ne bomo zapustili tvoje pot!“ in „Mi smo Titovi, Tito je naš!“, gesla, ki jih je propagandni oddelek partije pripravil za priložnost.

Od že vnaprej od partije določenih članov 166 članskega Centralnega komiteja KP so bili „izvoljeni“ v 39 članški prezidij na 10. partijskem kongresu naslednji partizci: Roman Albreht, 53, Slovenec; dr. Vladimir Bakarić, 62, Hrvat; imre Balint, 44, Madžar; Džemal Bijedić, 57, musliman; Jure Bilić, 52, Hrvat; Stane Dolanc, 49, Slovenec; Stevan Doronjski, 55, Srb; Rato Dugonjić, 58, Srb; Kiro Gligorov, 57, Makedonec; Aleksander Grljčev, 51, Makedonec; Fadil Hodža, 64, Albanec; Edvard Kardelj, 64, Slovenec; Lazar Koliševski, 60, Makedonec; Todo Kurtović, 55, Srb; Krste Markovski, 49, Makedonec; Cvijetin Mijatović, 61, Srb; Miloš Minić, 59, Srb; Dušan Petrović, 60, Srb; Mirk Popović, Srb; Đorđe Ristić, Srb; Jože Smole, 47, Slovenec; Vojo Sržentić, 40, Črnogorec; Petar Stambolić, 62, Srb; Mika Šmiljak, 58, Hrvat; Veljko Vlahović, 60, Črnogorec; Josip Vrhovec, 48, Hrvat; Ivan Vučadinović, 53, Črnogorec; Vidović

Zahodna Evropa v meddobju

PREHOD V 21. STOLETJE

Na političnem potovanju po Zahodni Evropi opazovalec na prvi pogled ugotovi, da se mnogim zahodnim Evropejem pojavljajo dvomi nad učinkovitostjo lastnih ustanov, zlasti odkar je tudi Zahodno Evropo zajela naraščajoča inflacija. Ugotavlja, da od 2. svetovne vojne sem svobodne države še nikdar niso bile tako odvisne druga od druge, kakor so prav danes, da pa je tudi skoro nemogoče zanikati, da bi bile kdaj prej po letu 1945 bolj nacionalistične kakor so danes.

Irska je n. pr. najbolj dramatičen in tragičen simbol tega dejstva. Geografsko in gospodarsko je nujno navezana na Anglijo in na Evropo, a od njiju je ločena po zgodovini. Povrh vsega je zapletena v neke vrste versko vojno konec 20. stoletja, kjer večino versko brezbriznih ljudi terorizirata skupini ekstremistov.

Tudi ostala Zahodna Evropa ni mnogo na boljšem. Njeni stari imperiji odhajajo, odn. jih ni več. Če bo ostala v sebi ločena, bo ostala vedno slabotnejša. Če se bo združila, bo prednjačila Severni Ameriki. Sovjetski zvezi, Kitajski in latinski Ameriki v prihajajočem 21. stoletju.

Trenuten položaj je vse drugačen. Od zahoda proti vzhodu je naslednji:

Irska sovraži britansko vojsko v Ulstru pa se obenem boji, da bi jo London umaknil, ker bi potem morda prišlo do prave državljanske vojne.

Spanija se s težavo prebija iz

avtoritarnega Francovega režima v monarhijo.

Francija se je skoro slučajno z Giscardovo zmago izognila režimu t. k. ljudske fronte socialistov in komunistov pod vodstvom Mitte-Randa.

Italija je gospodarsko in politično tako na tleh, da sedaj celo zahodnemški in francoski politiki menijo, da koalicijska vlada, vključno s komunisti, morda ne bi bila rešitev za njo.

Grčija se je tako zapletla s Ciprom, da se je skoro spopadla s Turčijo in se je, kakor Francija, vojaško umaknila iz NATO.

Turčija pa po prvih uspehih na Cipru sedaj ne ve naprej in se njeni vladi nahaja v težki notranji krizi.

Opazovalci se sedaj sprašujejo, kaj bodo novi politični veljaki, ki so v zadnjih mesecih na Zahodu prišli na površje — Ford v Washingtonu, Giscard v Parizu, Schmidt v Bonnu, Wilson v Londonu — storili, da bo Zahodna Evropa prebrodila to nekakšno meddobje v svoji zgodovini.

Smer sta deloma nakazala Giscard in Schmidt, ko sta se pred kratkim sestala v Parizu. Govorila sta o nadaljnjih poskusih čim hitrejše politične in gospodarske integracije svobodne Evrope. Če jima bodo sledili ostali politični vodje — in to bodo morali, če bodo hoteli ohraniti svoje narode še naprej varne in svobodne, potem se bo Zahodna Evropa srečno prebila skozi zadnjo četrtino tega stoletja v 21. vek.

ČILE IZZIVA ZSSR IN KUBO

Na proslavah prve obletnice zrušitve marksističnega Allendejevega režima v Čilu, ki so se jih z navdušenjem udeležile ogromne množice čilskega prebivalstva, je sedanji predsednik gral. Pinochet presestil Moskvi in Kubo ter ostale komunistične režime z izvivom, ki je žel silovito odobravanje nad 700 tisoč glavo-manežie, ki se je zbrala pred vladno palačo v Santiago, da bi poslušala njegov govor.

Gral. Pinochet je predlagal Moskvi in Havani, da bo izpustil vse marksistične politične priporonike v Čilu in jim dovolil izhod iz države, če bosta Brežnev in Castro izpustila na svobodo in dovolila izhod iz ZSSR in s Kube prav toljemu številu priporonikov v obeh komunističnih državah. Vsa ta akcija pa se mora izpeljati pod nadzorstvom Mednarodnega rdečega križa.

Gral. Pinochet je tudi pozval vse

ljudi, kjer koli na svetu, ki vedo za imena političnih priporonikov v ZSSR in na Kubi, naj jih takoj začno sporocati Mednarodnemu rdečemu križu v Ženevo, da bo ta imel sestavljen seznam preganjancev, ki naj bi jih Moskva in Havana obvezodobili. Oba, ZSSR in Kubo je gral Pinochet imenoval državi, ki sta „prav“ ječi. Nekaj nad 2000 političnih priporonikov, kolikor jih imamo v Čilu, je malenkost proti stotisočem političnih priporonikov v ZSSR in na Kubi, ki sta pravi ječi.“

V Moskvi in Havani molčijo. Vesvet nestrpočaka, kakšna bo reakcija v obeh komunističnih prestolicah in kdaj bo prišla. Vsekakor bi bilo prav, če bi tudi druge svobodne države postavljale takšne in podobne predlage in pogoje komunističnem režimom, tudi po drugih satelitskih državah, med njimi jugoslovanskemu.

Anton Jobst – 80-letnik

Pred tednom dni, 12. t. m. je skladatelj Anton Jobst obhajal svoj 80. rojstni dan. Leta 1894 je v koroški vasi Brdo pri Šmohorju v ziljski dolini zagledal luč sveta, v družini oče z kmets in podeželskega orglarja in matere iz rodbine poznanih Grafenauerjev. Trije fantje so se jima rodili, srednjemu so dali ime Anton.

Že kot otrok je slavljenec imel smisel za glasbo, oče pa pravilno vzgojo, da je pomagal Antonovemu talentu. Sam mu je bil prvi učitelj glasbe. Kot šestnajstleten je Anton prišel v Ljubljano na orglarsko šolo, kjer je bil ravnatelj in skladatelj Stanko Premrl. Študij je v dveh letih dovršil z odliko. Tudi po končani šoli mu je bil pro. Premrl glasbeni mentor in svetovalec. Seznanjal ga je z novejšimi glasbenimi prijemi, zato je skušal hoditi po poti nove smeri. Poglabil je se že naprej v teorijo glasbe, študiral orgle in klavir.

Oktobra 1912 je prišel v Žiri v Poljansko dolino pogledat svoje prvo službeno mesto. Če ne bi naletel v Žireh na zbor pevcev, bi se bil Jobst vrnil. Toda zbor ga je pritegnil nase in Anton Jobst je ostal povezan z glasbeno in drugo zgodovino Žirov vse do danes, tako da se navadno pozablja, da je Jobst Korošec.

Kot skladatelj je Anton Jobst silnoplodovit talent. Njegovih cerkevnih pesmi je bilo izdanih šest zbirk (postne, Marijine, mašne, pesem sv. Treh kraljev), veliko pa tudi svetnih. Poznamo nad 30 njegovih skladb, nekaj pa se jih je med vojno zgubilo.

Kot glasbenik se Anton Jobst prav

tako odlikuje v neumornem delu. Sodeloval je na neštetičnih prireditvah in koncertih, bil učitelj in vodja številnih zborov. V Žireh so bili pod njegovo roko vedeni vsi zbori v zadnjih 40 letih, od otroških do mešanih, od moških do ženskih. Poučeval je klavir na osnovni šoli in na gimnaziji, bil je nekaj časa tudi kapelnik mladi godbi na pihala. Mogočne orgle v župnijski cerkvi v Žireh so pod njegovimi prsti donele in bučale pri številnih slavnostnih mašah, Bogu v čast in vernikom v religiozno spodbudo.

V Žireh, kjer Anton Jobsta meščani smatrajo za svojega najslavnnejšega člana, letošnje leto posvečajo njego in 80-letnici. Tako mu je tamkajni mšani pevski zbor priredil koncert že v aprili, žirovski slikarji pa so pripravili v počastitev njegove 80-letnice razstavo svojih del. Razstavljenje so bile slike in plastike Gluhodedova, Jožeta in Konrada Peternelja ter Marjana Jereba.

Ker je Anton Jobst kot skladatelj in glasbenik poznan po vsej Sloveniji in tudi onstran meja domovine, je za slavje pokazala zanimanje tudi RTV Ljubljana, ki je z barvnim snemanjem Žirov in okolice ter tamkajnih treh šolskih zborov, mešanega in moškega zabora posnela tudi del tistega, kar je slavljenec ustvaril v svojem plodovitem življenju.

Slavljenčev jubilej in zadovoljstvo delijo z njim njegova soproga Minka, hčerk Verena in Mojca ter sinova Niko in Vital, ta zadnji v Buenos Airesu. Slavljenec želi tudi Svobodna Slovenija še mnogo zdravih in srečnih let!

Mednaredni teden

V MOSKVI je minulo nedeljo sovjetska policija z buldožerji in vodnimi curki pregnala slikarsko razstavo na prostem, ki sta jo skupno z drugimi slikarji organizirala Oskar Rabin in Jevgenij Ruhin na nekem trgu v Moskvi. Policija je podrla razstavo in slike zmetala na tovornjak, ter jih nato zasula z blatom. Množico ljudi, med njimi tudi diplomate in dopsnike, je s silo razgnala, ker „se dela teh slikarjev ne strinjajo s socialistično stvarnostjo“.

ARABSKE PETROLEJSKE DRŽAVE, med njimi Saudijeva Arabija, so objavite, da bodo spet podražile petrolej. Sod petroleja bo od 1. oktobra t. l. iz teh držav dražji za 33 ameriških centov. Najmanj je ceno zvišala Saudijska Arabija, in sicer za 13 ameriških centov za sod.

ABESINSKA VOJSKA je odstavila 82-letnega cesarja Hajla Selasija ter ga zaprla v blatno kuco in otožila milijonskih dolarskih kraj. Nekateri zahtevajo, da postavijo bivšega cesarja pred vojaško sudske, drugi predlagajo, naj bi bil izgnan iz države. Vrhovni poveljnik abesinske vojske se je sedaj proglašil za predsednika države.

ASTRONOMI so iz slik Pionirja X. ugotovili, da je planet Jupiter skor povsem v tekočem stanju, brez trtega površja. Notranja temperatura znaša 12.200 stopinj Celzija, na površju pa 9.330. Njegovo magnetno polje je večje in močnejše, kakor so predvidevali ter je planet vir izzrevanja velike energije, kot edino nebesno telo poleg sonca v sončnem sistemu.

ŠPANSKE STRANKE, ki so organizirane v ilegali, se niso pridružile t. k. demokratični junti, ki jo v Parizu vodi komunist Carillo. Stranke izjavljajo, da hočajo ostati neodvisne od komunistične nezanesljivosti.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Težak položaj, v katerem se Argentina nahaja zadnje čase — zaradi ojačenega delovanja levčarske gverilje in drugih podtalnih skupin, se je zadnji teden še poslabšal. Te dni (16. septembra) je bila ponovno obletnica (19.) odkar je Osvobodilna revolucija leta 1955 strmoglavila tedanjega predsednika generala Perona. Za obletnico so se še ojačili teroristični napadi, tako da je v noči med 15. in 16. septembrom bilo podstavljenih ok. 60 bomb, prav tako pa naslednjo noč.

Poleg tega ojačenega terorizma, pa se je nadaljevalo tudi medsebojno obračunavanje, ki ga opravljata skrajna levica in desnica. Žrtev napovedane in prikrite državljanske vojne je bil v ponedeljek, 16. t. m., bivši cordobski podguverner Atilio Lópeza, ki je bil do nedavna tudi vodja cordobskega sindikata transportistov, nekoliko umaknil iz političnega delovanja. Preteklo nedeljo, 15., je prišel v Buenos Aires na nogometno tekmo; po nej so ga neznanci ugrabili iz hotela, kjer je stanoval, ter ga, skupaj s Juan José Vargasom, tudi bivšim cordobskim funkcionarjem, odpeljali neznano kam. V ponedeljek dopoldno pa sta dva otroka v okolišu Capila del Señor, v provinci Buenos Aires videla, kako je nete neznancev ubilo dva moža. Ta dva sta bila ugrabljena cordobska funkcionarja. Ubili so jih z brzostrelkami, kajti truplo Lópeza je imelo ranne od 35 krogel. Kot protest proti umoru in v priznanje mrtvemu je v torki, 17., od 12 ure dalje bil ustavljen ves transport. Med tem se opozovalci sproščajo, kdo bo naslednja žrtev teh nenehnih ubojev, in kam bo to medsebojno obračunavanje privpeljalo. Vedno pogosteji so poziv, naj vlada nastopi s trdo roko in vpo-

stavi mir ter odpravi tako skrajna levica kot skrajno desnica.

Na drugem polju je pretekli teden Senat dokončno izglasoval zakon o delavskih pogodbah. Ta zakon okrepi položaj delavcev napram delodajalcem. Vsebuje marsikako novost v socialni zakonodaji. V svojih 300 točkah v glavnem zagotavlja „dostojanstvo delavca“ in s tem povezane odtenke.

Univerza pa je še nadalje uganka. Minister za vzgojo dr. Ivanissevich je sicer pretekli teden v svojem nagovoru dejal, da bo vlada vpostavila red. Vendar je v istem govoru, zlasti ko je govoril o učiteljih in njihovih zahtevah, pa tudi glede znanstvenega dela na univerzi, naredil toliko napak, da so mu razne nasprotne skupine zelo uspešno odgovorile. To je ponovno zavleklo celoten postopek vladne intervencije na univerzitetno polje. Poleg tega so levčarski sektorji na univerzi začeli protifenzivo. — Dr. Ivanissevich so odgovorili tudi predstavniki radikalne stranke in sicer v najbolj ostrom napadu na kakso vladno osebo, odkar je maja lanskega leta nastopila peronistična vlada.

Univerza pa je še nadalje uganka. Minister za vzgojo dr. Ivanissevich je sicer pretekli teden v svojem nagovoru dejal, da bo vlada vpostavila red. Vendar je v istem govoru, zlasti ko je govoril o učiteljih in njihovih zahtevah, pa tudi glede znanstvenega dela na univerzi, naredil toliko napak, da so mu razne nasprotne skupine zelo uspešno odgovorile. To je ponovno zavleklo celoten postopek vladne intervencije na univerzitetno polje. Poleg tega so levčarski sektorji na univerzi začeli protifenzivo. — Dr. Ivanissevich so odgovorili tudi predstavniki radikalne stranke in sicer v najbolj ostrom napadu na kakso vladno osebo, odkar je maja lanskega leta nastopila peronistična vlada.

Koncert „Bariloških pevčkov“

Človek, ki se po daljših presledkih vrača v Buenos-Aires, morda še bolj optipljivo kot drugi opaža spremembe v tukajšnjem kulturnem življenju. Saj poleg številnih domačih upodabljalci umetnikov še vedno naideš po razstavilih znane tuge umetnik, pa tudi kolektivne razstave z raznih delov sveta. Tudi gostujejoči tuge gledališke ali baletne skupine je še najti, toda tisti časi, ko si v istem tednu mogel gledati izbrane slike ali kipe iz držav vzhoda in zahoda, ko si mogel poslušati Francoško komedijo, teden dni kasneje kak italijanski teater in nato spet grški — se zdi, da so zaenkrat mimo. Edino izdajanje knjig, domačih in tujih avtorjev, sé zdi, da teče nemoteno naprej in pa — glasbeno življenje. Na raznih odrih — ne le v Colónu — še vedno nastopajo izbrani pevci in instrumentalisti najrazličnejših narodnosti.

In vendar je gostovanje „Bariloških pevčkov“ dogodek. Tudi za našo skupnost. Res je, kakor je že bilo napisano, da se slovenski ljubitelji lepe pesmi ustavijo ob teh koncertih tudi še zato, ker čutijo ta zbor bliže, kakor pa bi bil iz Cordobe ali Mar del Plate. Ta zbor v-

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Vsi upokojenci imajo od 1. septembra na vseh železničnih Jugoslavije popust. Polovična vozna cena za upokojence je doslej veljala le na področju železniškega gospodarstva Ljubljana in železniškega transportnega podjetja Sarajevo. Od 1. septembra pa so ta popust sprejela tudi ostala jugoslovanska podjetja. Prav tako imajo enak popust tudi vse osebe, stare nad 65 let, čeprav niso upokojenci. Popust velja le za potniške in brze vlake, ne pa za ekspresne in specjalne poslovne vlake, prav tako ne velja v mesecih juliju in avgustu.

MEZICA — V rudniku cinka v svinca v Mežici so odkrili nova bogata nahajališča rude. Te rezerve cenijo na 1.625.000 ton, kar zagotavlja najmanj 20-letno visoko rentabilnost rudnika. Zato pa so tudi začeli z modernizacijo rudnika in s koncentracijo celotnega transportnega sistema in naprav za drobljenje rude. Zaradi modernizacije rudnika bodo do leta 1977 zmanjšali število zaposlenih rudarjev za 177. Odečno delovno silo iz jame bodo zaposlili v novi tovarni akumulatorskih škatelj v Mušeniku pri Črni.

MURSKA SOBOTA — Prekmurske štorklje so se prve dni septembra poslovile od svojih številnih gnezdišč in poletne na deset tisoč kilometrov dolgo pot v Južno Afriko. Njihovo potovanje traja skoraj tri mesece, ko se selijo preko Balkana in bližnjega vzhoda še na jug. Računajo, da je bilo letos okrog 300 mladih štorklje, ki so se prvič podale iz sveta ob Muri na to dolgo pot.

LJUBLJANA — Po najnovejših cenitvah, ki jih je objavilo Delo 29. avgusta, je v Sloveniji zaposlenih približno 140.000 delavcev iz drugih jugoslovenskih republik. To pomeni, da je vsak peti delavec iz drugih delov Jugoslavije. Dobri dve petini teh delavcev sta iz Hrvatske, tretjina pa iz Bosne in Hercegovine. Iz ankete centra za raziskavo javnega mnenja je videti, da 65% teh delavcev prihaja na delo v Slovenijo s podeželja; 68% jih je z nedokončano in končano osmerletno osnovno šolo, 20% je takih, ki imajo končano šolo za učence v gospodarstvu, 9,3% ima končano srednjo šolo, 8,3% pa ima višjo ali visoko izobrazbo.

BRESTANICA — Brestaniška kombinirana plinsko-parna elektrarna je nekoliko zakasnila; po načrtu bi prvi del — plinska elektrarna morala začeti s proizvajanjem električne energije že 1. septembra. Toda dela so se zakasnila in predvidevalo, da bo elektrarna le začela delati čez kak mesec. Drugi del — parna elektrarna bi moral steti 1. decembra. Pri tej pa je zamuda nekaj večja. Razen zamude pa so se tudi stroški gradnje povišali za 25%, pravtno so bili preračunani na 439 milijonov dinarjev.

CELJE — Na dan je prišlo, da so se po potresu na Kozjanskem okoristili z nesrečo razni popisovalci škoda na poslopijih. Skupna škoda, ki jo je povzročil potres, kljub popisovanju ni znana, prav tako pa ne škoda, ki so jo povzročili „popisovalci“. Ti so „temeljito izkoristili stisko in nepoučenošt

Kozjancev“ in so za smrčen denar kupovali od ljudi ali pa od njih sprejemali za darila starinske ure, lesene nabožne kince, panjske končnice, skratka, različno dragoceno etnografsko blago. Popisovalci so torej svoj poklicni položaj „uspešno“ porabili za svojo osebno korist. Te škede, ki so jo povzročili, seveda niso mogče ugotoviti s števkami, pa bi tudi podatek sam nič ne pomagal, ker so vse predmete dobili čisto po „legalni poti“.

LJUBLJANA — V Stari šoštanjski termoelektrarni je 22. avgusta eden merilnih transformatorjev eksplodiral in je pri tem prišlo do kratkega stika, ki se je razširil še na merilne transformatorje novih šoštanjskih elektrarn. Zaradi tega je prišlo do izpada skoraj polovice zmogljivosti slovenskih termoelektrarn. Kljub temu pa ni prišlo do redukcijske, ker so takoj avtomatično izpad krile ostale jugoslovanske elektrarne. Vendar pa je bilo treba kasneje nekoliko zmanjšati porabo in tako so v nekaterih krajih Slovenije bili več ur brez elektrike.

Umrl so od 26. avg. do 5. septembra

LJUBLJANA — Jožeta Theuerschuh; Matija Stražnar, up. cestni nadzornik; Julijanca Černigov r. Pregelj; Lea Košič; Ivan Mehle; Anton Hafner; Josipina Mešić; Ivan Mikulin, up.; Marta Vodin, up.; Almija Trelej r. Brcar; Franc Kruščič, skladisnik; Ivan Starčnik; Aleš Hocevar, gradb. inženir, prometna n.; Andrej Zagor, 79, up.; Jože Teran, up. žel.; Ana Perat r. Verbič, up. tobčna tovarne; Franc Hafner, 75; Julijana Kukovica, up.; Marijana Sramkar r. Semraje (78); Franc Marc, up.; prof. Dr. Bogo Skalicki ginekolog; Antonija Gruden r. Tehovnik, up.; Adolf Avsec žel. inšp. v p.; Matija Kottar (82) up.; Marija Mervar r. Šimenc; Ivan Papež, up.; Milan Štumberger, vodov. inšt.; Tončka Požek r. Nered.

RAZNI KRAJI — Marija Majec r. Naglič, Kamnik; Antonija Močilnik, upok.; Celje; Ivan Zabas, up., Razbor; Marija Zazvonil, r. Kaltenekar, Tržič; Kristina Bizjak r. Papež, analitička, Kranj; Egon Vizin, Postojna; Frančiška Dolenc, Mantovska mama, Vrhnik; Ivan Doberšek, Dobropolje; Ivanka Žitko, Trst; Feliks Šenica, 70, Straža; Marija Nagode r. Jerina, Vrhnik; Franc Šrén, duhovnik — salzejanc; Zabukovje pri Sevnici; Anton Anžiček, up. žel., Novo mesto; Radovan Slanc, Tržič (prom. nesreča v Srbiji); Alojz Glazer, Podkraj pri Velenju; Pavle Rihter, klobučar, Domžale; Jože Hribovšek, Trbovlje; Jernj Novak, up. tatarski mojster, Domžale; Ivanka Kušar r. Mulhar, perica, Bizovnik; Vida Rözman, Stanežič; Marjan Rus, dipl. phil. solist, dunajske državne in ljudske opere, Kranj; Andrej Koritnik, upokojenec; Kranj; Ložka Škoda, Zaplaz; Mirko Satler, ruder-kopač, Trbovlje; Anton Repovs, up. ruder, Poljsnik; Jakob Matičič, Grčarevec; Marica Gabrijel r. Hohnejc, Celje; Marija Rozman r. Tršar, Tacen; Alojz Hren, up.; Novo mesto; Marija Ivapeč r. Bučar, Šentvid; Ivan Kotnik (76) kor. borec, Topolšica; Valter Šume, Slovenj Gradec; Janez Kern pos. (82), Komenda; Ludvik Škabar, Renče; Angela Malenšek, Brod; Ivan Tobias, odvetnik, Ptuj; Mirko Šmit, Trbovlje; Jože Lisac, up.; Zagorje; Marija Neifima r. Osterc, Kamnik; Leopold Rainhofen (88), Brežice; Valentino Vogelnik, up.; Radovljica; Janko Zagoršček, delodovna, Stari trg pri Slovenskem Gradcu; Anton Babnik, žel. up.; Dravlje; Ferdinand Praznik (83) udeleženec španske revolucije, Prebold.

svečen religiozni glasbi. Pričel se je z gregorijanskim petjem (Alleluja: A-sumpta est Maria) in s prav takoj slavneješko Cantiga de Sta. Maria (št. 58). To je spremjal kvartet flav. Sledil je osemglasni Gallusov motet Haec dies, vzor preproste velike umeščnosti, prozorno čisto zapet (bodisi v spetu, bodisi v „odmevih“). Motet Psałte cantantes (Bianciardi, 1572–1607) je bil na tem koncertu prvič izvajan argentinski publiku in je skupaj z Verbum caro est (anónimi avtor iz Španije, XVI. stol.), prvi z zapletenimi motivi, drugi s preprostostjo izraza pokazal, kako je srce lahko ubranje na različne strane. Tri črnske duhovne (Any how, Let us break bread together in Set down, Servant!) trije biseri iz bogate, v trpljenju nastale črnske zakladnice, so zaključile ta del večera. (Zadnja pesem nam je pokazala, da je Aula Magna res akustična, da pa je cerkev San José naravnost idealno resonančna.)

V drugem delu so zbor spremjal orgle (Mario Videla) ter razni solisti Camerate. Slišali smo stari motiv, ki ga je Bach uporabil za koral, Ein Kind geborn zu Betlehem, nato pa celotno Stabar Mater katalonca Antonia Solerja, ki je lani v Bariločah doživel svoje prvo izvedbo v Ameriki, to pot pa v Buenos Airesu. Zbor, sopranski del, pa

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice

Krščeni so bili v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj:

Dne 14. sept.: Sonja Marija Černič, hč. Janeža in ge. Marjanje roj. Pipp. Botra sta bila ga, Breda Križ roj. Černič in Janez Pipp. Krstil je delegat monsgr. Anton Orehar.

Dne 15. sept.: Marcel Vodnik, sun. Matevža in ge. Ivice Bečan. Botra sta bila ga, Marinka Žnidarič, roj. Vodnik in g. Janko Žnidarič. Krstil je rev. Marjan Bečan.

Dne 15. sept.: Monika Dobovšek, hč. ing. Jerneja Dobovšek in prof. Janez Peterenal. Botrovala sta Jože Dobovšek in Maria Magdalena Peterenal. Krstil je rev. Jure Rode.

MATEVŽ VIDMAR — UMRL

V torek, 3. septembra t. l. je v Bucnos Airesu zadet od srne kapi, u mrl rojak Matevž Vidmar. Pokojni je bil rojen na Prebačevem pri Kranju in sicer 5. oktober 1909. Od zgodnjega je bil za-

poslen kot mehanik v tovarni Intex v Kranju. Poleg svojega poklicnega dela pa se je tudi sicer udeleževal v javnem življenju. Ustvaril si je družino s Tončko Ajdovec. Pa je prišla vojna in revolucija in pokojnega Matevža ter njegove prijatelje, kot vse slovenske družine. Postavljen pred izbiro, ki jo je rodila komunistična revolucija, po kogni ni premišljeval in se je odločil za svobodo. Bil je v vrstah slovenskega domobranstva in se, ločen od družine, leta 1945 podal na Koroško. V Vetrinju se je družina zopet srečala. Živejti so težka leta tegunstva, in končno iz Avstrije emigrirali v Argentino. Tu se je pokojni z vso družino naselil. Vse skupno je bil zaposlen v tovarni Inta.

Pogreb je bil v sredo, 4. septembra. Udeležilo se ga je lepo število pokojnikov prijateljev in znancev, ki so ga spremili na zadnji poti na pokopališče Flores. Matevž Vidmar zapušča ženo, tri poročene otroke in pet vnukov. Vse skupno naše iskreno sožalje.

BUENOS AIRES
Poklonitev spominu dr. Bogdana Halajčuka

Minuli petek, 13. t. m., je bila v cerkvi Marije Pomagaj na R. Falconu 4158, Buenos Aires, maša zadušnica za pok. dr. Bogdanom Halajčukom, direktorjem humanistične fakultete ukrajinske katoliške univerze papeža sv. Klementa v Rimu, filiale v Buenos Airesu, ki je pridružen tudi slovenski oddelek.

Mnogo bivših in sedanjih slušateljev fakultete kakor tudi številni pokojnikov prijatelji in znanci so se udeležili maše zadušnice, ki jo je daroval direktor slovenskih dušnih pastirjev v Argentini msgr. Anton Orehar. Berili sta brala v zastopstvu profesorskega zborja dr. Vinko Brumen, v zastopstvu bivših in sedanjih slušateljev lic. S. Jerebič.

Po maši je bila v predavalnici slovenskega oddelka fakultete v Slovenski hiši kratka poklonitev pokojnikovemu spomini. Univ. prof. dr. Tine Debeljak je pozdravil direktorja slovenskih dušnih pastirjev v Argentini msgr. Antonia Oreharia, člena Narodnega odbora za Slovenijo Pavla Fajdigo, predsednika Zedinjene Slovenije Boža Stariha, ukrajinske profesorja dr. Romaniuka in N. Wasilika, slovenske profesorja dr. V. Brumna in dr. M. Kremžarja, ukrajinske v slovenske slušatelje ter ostalost občinstva. Nato je bila zopet oglasaš v Sv. S. Riznjek je na svetu več slabih novic kot dobroh, bom danes omenil nekaj veselih dogodkov, katerih smo bili deležni v zadnjih mesecih. 30. junija je naš g. župnik Alojz Hribšek praznoval srebrni jubilej masništva. To je bilo za našo faro v Fajerfieldu veliko doživetje. Udeležba je bila izredna. Škofa je na slavnosti zastopal vikar Bernard Scanlon. Somaševalo je več duhovnikov; med nimi je bil tedaj tudi indijski misjonar Stanko Podržaj. Srebrnomašni prirediti je bil nam znani g. Jenko iz New Yorka. Po končani maši smo imeli v veliki restavraciji slavnostno kosilo, katerega je bila udeležila okoli 400 fararov. Tu je bil glavni govornik škofov vikar. Prikazal je vrline g. župnika, zlasti njegovo prizadevanje, da se je postavila nova lepa cerkev sv. Križa v Fajerfieldu, namesto one, ki je bila od mestne občine podrita v Bridgeportu. Srebrnomašni smo farani že zelo blagovno v njegovem duhovnem poklicu.

Drug vesel dogodek je bil v juliju. Tokrat je prišla k nam na obisk hčerkica Bernarda s svojo hčerkico Ano Marijo. Snidenje je bilo ganljivo in prisrčno. Tri tedne pozneje je prišel tudi vnuk Zvonko, starejši sin moje hčerke Marije iz Tiger. Ob našem odhodu iz Argentine je bila vnučinja starca tri leta; danes je že odrasla dekle; vnuku je bilo 12 let, sedaj je star 27.

Sin, pri katerem živita z ženo, je imel dopust, pa je sestro in nečaka in nečakinjo vozil na ogled po zanimivih krajinah po ZDA. Najprej so se podali na ogled velikih slapov na ameriško-kanadski meji, od tam pa v Kanado na obisk pri prijateljski družini Deličevi. Tudi pri Deličevih je bilo veselo snidenje; bili so deležni velike gostoljubnosti.

Po vrnitvi iz Kanade jih je Ivan peljal v Washington. Ravno ob njih prihodu se je bivši predsednik Nixon po svojem odstopu poslavil do množice ljudi, ki je stala pred Belo hišo. Po ogledu Belo hiše so obiskali Kapitol, državno palajo. Dalje so se peljali čez veliko reko Potomac v Virginijo in tam obiskali veliko vojaško pokopališče Arlington. Bili so na grobem bratov Kennedijev. Ob povratku v Washington so si tam ogledali veliko božjepotno katedralo Brezmadežnega spomenika Marijinega in v njej slovensko kapelo. Bila je posvečena pred tremi leti in takrat smo bili vse navzoči. Vsako nedeljo je v kapeli slovenska maša.

Pred odhodom nazaj v Argentino jih je peljal Ivan tudi v New York. Ogledal so si največji nebotičnik, osmo čudo sveta (Empire State). Visok je 444 m. Ima 6500 oken, katere čistično dvakrat na mesec; za to delo je v službi 200 žensk. V nebotičniku je 102 nadstropij, ima 1860 stopnic, a jih uporablja le če odpovedo dvigala, kar se pa redko zgodi. Vrha stavbe se vidi 49 milij.

ZAKASNITEV

končno lep nastop kvarteta Finkovih, ki so zapeli več pesmi. Vsi nastopajoči so bili deležni hvaležnega priznanja občinstva.

Po krajši odrski sliki, ki je vzbudil pozornost med gosti, se je razvila družabni del večera, ob prijetnih zvokih orkestra.

Naš dom — San Justo

Mladinski dan je bil v nedeljo, 8. sept. Začel se je v sanjuški farni cerkvi z mašo, katero je daroval g. dr. Alojzij Starc.

V cerkevem gorovju je razvila misel o potrebi zakoreninjenosti, in vire in temelje, na katerih mladina v družini, dobro družbi in v Kristusu po Cerkvi.

V opoldanskih urah so odigrali kegljiči iz R. Majic in San Justa ter kegljičice iz Morona in San Justa kegljični turnir. Oba pokala sta si priborila fantovski odsek v dekliški krožek iz San Justa.

Popoldanska prireditev se je začela ob 5 popoldne.

Napovedovalki: Marinčič Anica in Urbanija Marija sta pozdravili navzoči in po odpetju argentinske in slovenske narodne himne pozvali predsednico Zveznega odbora, SDO Martino Koprnikarjevo, da povzame besedo. V kratkem pozdravnem gorovju je prosila starejše, da prisločijo mladini na pomoč pri posredovanju kulturnih vrednot iz roda v rod.

V imenu sanjuškega dekliškega krožka je predsednica g. Mari Groznik pozdravila goste in preostale v obliki ustvarjanja mladih knjižnici, kakor tudi v vseh drugih oziroma. — Predsednik fant. odseka Franci Štrubelj je podčrtaval prave krščanske lastnosti in poudaril zahvalo starem, od katerih črpa mladina svojo moč in usmerjenje.

Dekliški pevski zbor je pod takstirko Andreja Selana zapel: Slovenska dežela, Moj očka in Dekle na vrtu.

Otroci so pod vodstvom g. Ani Mehle zapeli: Fantje po polj gredo in Zeleni gozd.

Folklorna skupina je pod vodstvom g. dr. Tinke Urbančič in g. Mirjam Jereb zaplesala belokranjsko kolo in kak 10 parov koroski folklorni pleš.

Pod vodstvom g. Stelle Maris so izvedli plesalci Slovenski pleš v Cesarski valček. Dvorana je zabučala od pleskanja,

Zadnje zvezni odbor je posredoval v New Yorku in daleč v štiri sosednje države: New Jersey, Pensilvanijo, Connecticut in Massachusetts. V nebottičniku je zaposlenih 16.000 ljudi, v njem so razni uradni in trgovine. Dnevno si stavbo ogleda 13.000 obiskovalcev. Vsak kdor pride v New York, želi videti to osovo čudo sveta.

Exposlov 74

Med rojaki se vedno več govorji o prvi razstavi slovenske podjetnosti, ki bo zadnje dni v oktobru. Da moremo našim bralcem nuditi več podrobnosti o njej, smo obiskali poslovodjo SLOGE, Marijana Lobodo. Malo je bilo treba počakati, da je odhod zadnje stranke zaključil njegovo uradovanje, potem pa nas je prijazno povabil na „kofetek“, ob katerem se je razvil naslednji (mor da ne ravno dobesedni) pogovor.

Kdaj in kako se je porodila misel na razstavo?

Pred slabim letom sva s prijateljem Jerebičem rešetal razne možnosti in načrte, kako bi mogla SLOGA malo vidnejše proslaviti dvajsetletnico svojega obstoja in med drugim je padla tudi beseda: Kaj pa če bi priredili razstavo? V prvem trenutku je ideja izpadla nekako naivna ali predzna, a ko sva se pri ponovnem srečanju spet vprašala: Kaj pa razstava? se nama je stvar zazdela že bližja. Ko sem na združni seji zadevo omenil, sem takoj naletel na splošno odobravanje, čeprav dvomov seveda ni manjkalo. Naloga, ki smo si jo nameravali nadeti, je bila pač zelo velika.

Spominjam se SLOGInega prvega oglasu, ki je vabil naše podjetnike k prijavi. Kakšen je bil odziv?

Veliko boljši kot smo pričakovali. Če se dobro spominjam, se je v prverihipu oglasilo blizu trideset interesentov. To nam je seveda vilo novo kraljico in sklicali smo prvi sestanek. Kako je bil zanimiv! Padali so vsemogovi predlogi iz katerih je bilo razvideti, da si naši podjetniki žele povezave, stalništvo, skupnega nastopa. Ideja o razstavi je bila, z navdušenjem potrjena. Navzeci so izbrali pripravljalni odbor, katerega vodstvo je prevzel gospod Stanko Jerebič, na pomoč so mu pa priskočili gospodje Franci Holozan, Franc Horvat, Stanko Marinček, Jože Miklčič, Tone Obložek, Stane Snaj, Marijan Šusterič, arh. Jure Vomebergar in na moja malenkost. Prav gotovo vse te gospode poznate in veste, da je bila stvar izročena v izkušene in pridne roke.

Začeti razstavo v Načorni domu. Se vam ni zdel kakšen drugi prostor primernejši?

Brez dvoma je sanhuški dom zelo reprezentativno urejen. Površina, ki nam je bila ponudena, in razdelitev prostorov — velika dvorana, šolska dvorana, novi mladinski prostori pod njo in prostorno dvorišče — odlično odgovarjata naši zamisli, da ne omenim lepega, slovensko urejenega gostišča. Po-

leg tega pa malenkostna odškodnina za uporabo prostorov ter vsestranska pomoč in dobra volja odbora in članov Našega doma. Mislite, da se nismo pozanimali, če bi se moglo razstavo prediti kje v mestu? Padale so astronomski šetvilke za najemnino. Še tako se je marsikdo ustrašil stroškov in si premislil.

Tako da bo razstavljacev manj kot trideset?

Na EXPOSLOVU bo čez štirideset razstavljali. Kajti če je kdo odpadel, sta na njegovo mesto stopila dva nova prijaviljenca. Razveseljivo je bilo opažati kako so se prijavljala tudi podjetja, kjer družabniki niso sami Slovenci. Pač znak spoštovanja, ki ga imajo domačini do naših rojakov. Seveda bo kljub vsemu manjkalo nekaj podjetnikov, ki bi po mojem mnenju morali biti navzoči pri tej mogočni slovenski manifestaciji, a kaj hočemo. Nekaj se jih je že stopilo z novim okoljem, drugi so vdomili o važnosti razstave, nekaterim nih napaka osebni ponos ne dopusti sodelovanja, marsikdo pa verjetno zaradi prezaslenosti ne najde časa za pripravo. A zagotavljam vam, da bo EXPOSLOV 74 edinstveni dogodek v naši skupnosti!

Bo res toliko videti?

Počakajte do oktobra! Potem me pa le primite za besedo, če boste mogli! Mhhh... bi se lahko še kdo prijavil? Dvomim, da bi tehnični vodja T. Oblik našel še kakšen prostorček. Več jih je čakalo do zadnjega, a prostora na žalost ni več.

Vprašanje, ki bi Vam ga moral staviti pravzaprav na začetku najinega razgovora: Kakšen je pa namen EXPOSLOVA?

Ekonomska močna in povezana emigracija omogoča kulturo, versko in narodnostno delo. Domačinom hočemo pokazati, kaj slovenska podjetnost more v petindvajsetih letih ustvariti iz nič!

Naši mladini hočemo predčočiti dimenzijo našega ekonomskega potenciala. Sami sebi hočemo pokazati kaj imamo. Hočemo se povezati med seboj. EXPOSLOV 74 je praktična aplikacija gesla: Gradimo boljšo bodočnost! To pa na način, ki nam ga SLOGIno geslo ob njeni dvajsetletnici narekuje: V SLOGI JE MOČ!

Predstavljam si, da razstavni prostori niso majhni. Jih boste mogli kriti? Bo vstopnina visoka?

Vsek razstavljalec je poleg časa, debla in stroškov prispeval tudi v denarju

za skupne izdatke. Te dni pričenjamо akcijo za „pozdravno sodelovanje“ (adhesión) vseh tistih, ki ne morejo razstavljati in pa vseh trgovcev, svobodnih poklicev in posameznikov, ki žele zadevo podpreti. Pričakujemo veliko dobre volje in sodelovanja, kajti več bomo imeli, več bomo lahko nudili. Vstopnine za Slovence ne bo. Vsakdo bo morebiti dobiti brezplačno v naši pisarni ali v najblžjem skupnem domu vabilo za vstop. Veliko poudarka pa polagamo na organiziran obisk naše šolske mladine.

Natakar je začel ugašati luči. Poslovila sva se v upanju, da bova pred razstavo mogla še kdaj spregovoriti.

Po športnem svetu

Pomlajena rečetna jugoslovanska reprezentanca je avgusta na tekmovanju v Ozdu za pokal Kohas osvojila drugo mesto. V prvem tekmi je Jugoslavija premagala CSSR z 21:16; tekmo z Nemško demokratisko republiko so zazradi našli načini kmalu po začetku in jo registrirali z doseženih rezultatom 3:1 za Jugoslavijo. V finalni tekmi pa so Madžari premagali Jugoslavijo z 19:18. Tretje mesto je zasedla NDR, ki je premagala CSSR še v drugem podaljšku z 21:19 (18:18, 19:19).

Slovenski dan na Matterhornu je bil 14. avgusta, ko se je na vrhu Zermatškega leva znašlo kar 50 planincev iz Slovenije. Cudovito goro, ki jo je mendač kot prvi Slovenc „osvojil“ znani slovenski alpinist duhovnik Janko Mlakar pred kakimi 50 leti, so „imnožično“ preplezali planinci iz Celja, Domžal, Jesenic, Kranja, Dovjega, Bohinja in Medvod.

Na veliki mednarodni prireditvi v Bad Aussee v smučarskih skokih na 70-metrski plastični skakalnici se je 25. avgusta pomeril 46 skakalcev iz ČSSR, SZ, Švice, Avstrije in Slovenije. Prvo mesto je zasedel Korošec Milonig z 227,3 točkami in s skokom 67 in 66 m. Drugi je bil Kaševec (SZ), tretji, Wanner (Avstrija), četrto mesto pa je zasedel Slovence Dolhar z 211,5 točkami in s skokom 63,5 in 66. Za njim se je uvrstil svetovni prvak Švicar Steiner in precej drugih znanih tekmovalcev. Norčič je zasedel 10. mesto, Pudgar 24, Prelošek 25. Gorjanc 32, Blaznik 34, Rakar 36, Zupan 37, Cuznar 39.

Na Brezovici pri Zagrebu je bilo 28. avgusta zaključeno III. evropsko prvenstvo v lokestrelstvu, ki je obenem vejalo tudi za IV. svetovno prvenstvo. Nastopilo je 77 tekmovalcev. Najbolje je bil Kaševec (SZ), tretji, Wanner (Avstrija), četrto mesto pa je zasedel Slovence Dolhar z 211,5 točkami in s skokom 63,5 in 66. Za njim se je uvrstil svetovni prvak Švicar Steiner in precej drugih znanih tekmovalcev. Norčič je zasedel 10. mesto, Pudgar 24, Prelošek 25. Gorjanc 32, Blaznik 34, Rakar 36, Zupan 37, Cuznar 39.

Najprej bo sv. maša za vse žive in pokojne učitelje, nato pa igra, ki jo pripravlja šola F. I. Barage iz Slovenske vasi:

Tinček med živalicami

Solski odsek Zedinjene Slovenije vabi v soboto, 28. septembra, ob 4 popoldne v Slovensko hišo na

SLOMŠKOVO PROSLAVO

Najprej bo sv. maša za vse žive in pokojne učitelje, nato pa igra, ki jo pripravlja šola F. I. Barage iz Slovenske vasi:

Tinček med živalicami

Nastopajo: Tinček, dedek, čarovnik, duh, čmrlj, pikapolonica, pajek, čebela, kobilica, muhec, kresnička in vila.

VELIKA SANMARTINSKA TOMBOLA

v nedeljo, 6. oktobra, popoldne

Glavni dobitek: najmodernejši televizijski aparati

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRICOGYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE ZAMORA

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalnu, vedno na razpolago najfinje pohištvo

OBVESTILA

SOBOTA, 21. septembra 1974:

Spomladanska mladinska prireditve v Slovenskem domu v San Martinu ob 20

NEDELJA, 22. septembra 1974:

Mladinski dan v Slovenski vasi v Lanusu.

SOBOTA, 28. septembra 1974:

V Slovenski hiši ob 4 popoldne Slovenska proslava. Najprej sv. maša nato pa igra Tinček med živalicami.

NEDELJA, 29. septembra 1974:

V Slovenskem domu proslava blagoslovitve obletnice s celodnevno prireditvijo.

SOBOTA, 5. oktobra 1974:

V Slovenski hiši ob 20. uri sestanek SKAD-a. Predaval bo dr. Milan Komar. Lepo vabiljeni!

NEDELJA, 6. oktobra 1974:

Velika sanmartinska tombola.

SDO San Martin SFZ

SPOMLADANSKI MLADINSKI VEČER

v soboto, 21. septembra
ob 20. v Slovenskem domu
v San Martinu

Sodeluje Disc Jockey Woodstock

SDO

SLOVENSKA VAS

Vas vabita na

24. MLADINSKI DAN

NEDELJA, 22. SEPTEMBRA 1974

Program :

- 9.30 Mladinska sv. maša
- 10.30 Odbojka SDO
- 12.30 Kosilo
- 13.30 Nadaljevanje tekem
- 14.00 Nogometna tekma SFZ Slovenska vas proti moštvu ostanih domov
- 16.30 Zeleni Jurij pride v Slovensko vas

NASTOPI, TELOVADBA, PESMI IN NARODNI PLESI TER SALJIVE TOCKE

Dosej še ni prišel med nas v Argentinini. Mladina vseh starosti ga bo v razposajenem sprevodu pripeljala. Ptitski bodo prepevali, pastirji trobentali, deklice veselo rajale. Zeleni Jurij pa bo s svojim spremstvom vsem voščil srečo in blagoslova. Stare kolednice in stare viže boste slišali. Stare plese boste videli

Zato pa pridite praznovat pomladanski praznik v Slovensko vas. Pustite piknik za drugo nedeljo.

- 18.00 Prosta zabava ob domači godbi in razdelitev pokalov

Vsi prav prirčno vabiljeni. Ne bo vam žal!

sodeluje orkester DUC IN ALTUM

DR. JUAN JESÚS BLASNIK

specialist za ortopedijo
in travmatologijo

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed
Zahajevanje določitev ure na
telefonu 49-5855.

Privatni telefon: 628-4185

Ordinira v torek in četrtek
od 17 do 20

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escríban Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. z

Pod geslo: m
žene - varovalke
naših svetinj

bo ob obletnici blagoslovitve Slemškovega doma v nedeljo,

29. septembra, v Ramos Mejiji tradicionalno

s sledenim sporedom:

- Ob 10.—: zbiranje šolske mladine, narodnih noš in gostov;
- 10.30: dviganje zastav in pozdrav;
- 11.—: sv. maša za vse žive in umrle dobrotnike doma;
- 12.—: skupno kosilo; med opoldanskim odmorom nam bo igrala Mladinska godba.
- 16.—: Popoldanski nastopi Slemške šole, folklorne skupine, telovadne točke in mladinska godba itd.

Delovali bodo dobro založeni šanti. Na razpolago bo rujno mendoško vino.

Vsi rojaki prirčno vabiljeni!

Expo 74

ESLOVERIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración: